

Istungidokument

B9-0344/2022

29.6.2022

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

nõukogu ja komisjoni avalduste alusel

vastavalt kodukorra artikli 132 lõikele 2

ülemaailmset maksukokkulepet kahjustavate riikide vetode kohta
(2022/2734(RSP))

Aurore Lalucq, Jonás Fernández, Paul Tang
fraktsiooni S&D nimel

**Euroopa Parlamendi resolutsioon ülemaailmset maksukokkulepet kahjustavate riikide
vetode kohta
(2022/2734(RSP))**

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu VII jaotist ja artiklit 116,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artiklit 20,
 - võttes arvesse Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) / G20 maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise kaasava raamistiku avaldust, mis käsitleb kahesambalist lahendust majanduse digitaliseerimisest tulenevate maksuprobleemide lahendamiseks ning millega on alates 4. novembrist 2021 ühinenud ja nõustunud 141st liikmest 137,
 - võttes arvesse komisjoni ettepanekut võtta vastu nõukogu direktiiv hargmaiste kontsernide ülemaailmse madalaima maksustamistaseme tagamise kohta Euroopa Liidus (COM(2021)0823),
 - võttes arvesse oma 19. mai 2022. aasta seisukohta ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu direktiiv hargmaiste kontsernide ülemaailmse madalaima maksustamistaseme tagamise kohta Euroopa Liidus¹,
 - võttes arvesse ELi maksuvaatluskeskuse 25. oktoobri 2021. aasta analüüsi „Revenue effects of the global minimum tax: country-by-country estimates“ (Ülemaailmse minimaalse maksumäära mõju tuludele: riigipõhised hinnangud),
 - võttes arvesse Poola Majandusinstituudi 2020. aasta jaanuari uuringut „Tax unfairness in the European Union: towards greater solidarity in fighting tax evasion“ (Ebaõiglane maksustamine Euroopa Liidus. Suurem solidaarsus maksudest kõrvalehoidumise vastu võitlemisel),
 - võttes arvesse kodukorra artikli 132 lõiget 2,
- A. arvestades, et 8. oktoobril 2021 leppis OECD/G20 maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise kaasava raamistiku 140 liikmest 136 kokku, et rahvusvahelist maksusüsteemi reformitakse ja selleks kasutatakse kahesambalist lahendust, et lahendada majanduse digitaliseerimisest tulenevaid küsimusi ning seada äriühingu tulumaksus toimivale konkurentsile alampiir sellega, et üleilmse miinimummäärana kehtestatakse 15 %;
- B. arvestades, et kahesambalise reformi raames üleilmse minimaalse maksumäära kehtestamine tähendaks, et riikidele laekub igal aastal tulu ligikaudu 150 miljardi USA

¹ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2022)0216.

dollari võrra rohkem²;

- C. arvestades, et kui kehtestada selle ülemaailmse kokkuleppe II samba kohaselt 15 % minimaalne tegelik äriühingu tulumaksu määr, oleks ainuüksi ELis äriühingu tulumaksuna aastas laekuv tulu ligikaudu 64 miljardi euro võrra suurem³;
- D. arvestades, et liidus kohaldatakse maksuküsimuste suhtes seadusandlikku erimenetlust, milles õigusakt võetakse vastu nõukogu ühehäälsel otsusel;
- E. arvestades, et 2021. aasta oktoobris väljendasid kõik OECD ja G20 riigid, sealhulgas kõik 27 ELi liikmesriiki, rahvusvaheliste maksureeglite reformimise kokkuleppele toetust;
- F. arvestades, et reformikavatsusest hoolimata on rahvusvahelise kokkuleppe II samba järgimist ja rakendamist käsitleva ELi direktiivi (edaspidi „II samba direktiiv“) vastuvõtmine Euroopa Liidu Nõukogu majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu (ECOFIN) kolmel korral nurjunud, sest ühehäälsust ei saavutatud;
- G. arvestades, et Poola ja viimati ka Ungari on kasutanud vetoõigust, et II samba direktiivi vastuvõtmist liidus takistada, kuigi kõik 26 ülejäänud liikmesriiki on seda igal korral toetanud;
- H. arvestades, et Ungari oli majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu varasematel kohtumistel direktiivi rakendamisega küll nõus, kuid kui Poola oma pikaajalise veto tühistas, kasutas Ungari majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu 2022. aasta juuni kohtumisel õigust panna direktiivile veto;
- I. arvestades, et avaliku sektori tulu, mis ELile II samba direktiivi rakendamise tulemusel laekuks, oleks eriti vajalik Ukraina sõja ning selle majanduslike ja sotsiaalsete tagajärgedega toimetulekuks ELis ning seetõttu, et pandeemia järel tuleb majandus kliimaneutraalsusele ülemineku alusel taastada;

Üldised märkused

1. kinnitab, et kehtivad rahvusvahelised maksureglid on suures osas aegunud ja nendega ei ole võimalik arvesse võtta majanduse üha suurenevat digitaliseerimist ega maksudest kõrvalehoidumist ja maksustamise vältimist tõhusalt piirata; kinnitab peale selle, et reegleid tuleb tingimata reformida OECD/G20 ülemaailmse maksukokkuleppe vastuvõtmise kaudu, et tagada rahvusvaheliste, ELi ja riiklike maksusüsteemide vastavus 21. sajandi uutele majanduslikele, sotsiaalsetele ja tehnoloogilistele nõudmistele;
2. märgib suure murega, et viimastel aastakümnetel on arenenud majandusega riigid püüdnud üksteise võidu kehtestada äriühingu tulumaksule võimalikult madalat määra; rõhutab, et äriühingu tulumaksu keskmine määr on ELis järsult langenud, sest 2000. aastal oli see 33,3 %, kuid 2020. aastal vaid 22,7 %⁴; kordab, et äriühingu tulumaksus toimivale konkurentsile tuleb tingimata seada alampiir ja selleks tuleb

² <https://www.oecd.org/tax/international-community-strikes-a-ground-breaking-tax-deal-for-the-digital-age.htm>

³ <https://www.taxobservatory.eu/wp-content/uploads/2021/10/Note-2-November-2021-1.pdf>

⁴ <https://tradingeconomics.com/euro-area/corporate-tax-rate>

kooskõlas ülemaailmse maksukokkuleppe II samba kehtestada 15 % minimaalne tegelik maksumäär;

3. rõhutab, et kehtivate maksureeglite, liikmesriikide ja kolmandate riikide maksureeglite vaheliste vastuolude ning muu hulgas rahvusvahelise koostöö puudumise tõttu on hargmaistel ettevõtjatel võimalik tegeleda agressiivse maksuplaneerimisega, mille tulemusel maksustatakse neid tegelikult palju madalama määraga; tuletab meelde, et selle tagajärjel on väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEd) konkurentsipositsioon väga halb, sest neid maksustatakse palju kõrgema tegeliku maksumääraga kui hargmaiseid ettevõtjaid, mis on lubamatu;
4. mõistab hukka, et maksustamise vältimise ja maksudest kõrvalehoidumise eesmärgil rahvusvaheliste tehingute kasutamisest tuleneva kahju tõttu jääb ELi liikmesriikidel igal aastal saamata 170 miljardit eurot⁵;
5. rõhutab, et parlament võttis teise samba direktiivi kohta hiljuti vastu seisukoha, milles nõuab kiiret rakendamist, s.o rakendamist hiljemalt 2023. aasta jaanuarist;

Praegune otsustusprotsess ja riikide vetode mõju

6. rõhutab, et see, et maksupoliitikaküsimustes on vaja nõukogu ühehäälsel otsust, teeb praeguste probleemide lahendamiseks vajalike muudatuste tegemise veel raksemaks; peab kahetsusväärseks, et praegune olukord põhjustab kogu liidus maksueeskirjade ühtlustamisel, mis tooks kasu kõigile, sageli viivitusi ja edusammude puudumist;
7. rõhutab suure murega, et riikide vetod on järjekindlalt takistanud paljudes olulistes maksuvaldkondades edasiminekut, sest nõukogus blokeeriti sellised ettepanekud nagu äriühingu tulumaksu ühtne konsolideeritud maksubaas, intresside ja litsentsitasude direktiivi⁶ läbivaatamine, äriühingute maksustamise käitumisjuhendi reform ja nüüd ka II samba direktiiv;
8. peab kahetsusväärseks, et teatavad liikmesriigid on maksuküsimustes vetostamise õigust ära kasutanud, selle abil ähvardanud ja kaubelnud, et saavutada soodsaid kokkuleppeid, saada kontsessioone ja kaitsta muid isiklike huve valdkondades, mis maksuvaldkonda ei kuulu ega ole sellega seotud; tuletab sellega seoses liikmesriikidele meelde lojaalse koostöö põhimõtet, mis on sätestatud Euroopa Liidu lepingu artikli 4 lõikes 3; rõhutab, et nende vetode tõttu on oht, et põlistatakse kahjulikke maksutavasid ja sotsiaalset ebaõiglust, mis vähendavad liidu suutlikkust tõhusalt toimida, edendada võrdseid tingimusi ning kaitsta oma kodanike ja VKEde parimaid huve;

Meetmesoovitused ja reformimist vajavad valdkonnad

9. kutsub Ungarit üles ülemaailmse maksukokkuleppe mõttetut blokeerimist nõukogus viivitamata lõpetama; mõistab hukka, et üksainus liikmesriik võib oma tahtmise saamiseks teha õiglasema maksustamise nimel toimivas võitluses sellise ajaloolise

⁵ https://pie.net.pl/wp-content/uploads/2018/07/PIE_Report_Tax_Havens_EU.pdf

⁶ ELT L 157, 26.6.2003, lk 49.

kokkuleppe rakendamisele ja 26 ülejäänud liikmesriigile takistusi;

10. nõuab tungivalt, et komisjon ja nõukogu ei alustaks liikmesriikidega, kes riigi vetoõigust kuritarvitavad, lehmakauplemist ning selgitaksid, mis sellisele kuritavutusele järgneb; kordab, et kutsub komisjoni ja nõukogu üles Ungari riikliku taaste- ja vastupidavuskava mitte heaks kiitma, kuni Ungari on täielikult täitnud kõik määruses sätestatud kriteeriumid, eelkõige riigipõhised soovitusel õigusriigi, kohtusüsteemi sõltumatusel ning pettuste, huvide konfliktide ja korruptsiooni ennetamise ja avastamise ning nende vastu võitlemise valdkonnas;
 11. kutsub komisjoni üles esitama uuesti ettepanekut, mille kohaselt mindaks mitmes maksuküsimuses – eriti nende puhul, mida on vaja siseturu korrektseks toimimiseks – ühehäälsuselt üle kvalifitseeritud häälteenamusega hääletamisele; nõuab tungivalt, et eespool toodud arvesse võttes kiidaksid liikmesriigid nendes valdkondades ühehäälsuselt kvalifitseeritud häälteenamusega hääletamisele üle minemise heaks; tuletab sellega seoses meelde, et kui Ursula von der Leyen kandideeris komisjoni presidendi ametikohale, lubas ta, et võetakse kasutusele aluslepingute klauslid, mille abil saab maksustamist puudutavad ettepanekud vastu võtta kaasotsustamismenetluse kaudu ja nõukogus nende kohta otsuse teha kvalifitseeritud häälteenamusega; tuletab samuti meelde, et komisjoni endine president Juncker nõudis Euroopa Liidu olukorra teemalises 2018. aasta kõnes, et maksuküsimustes hakataks rakendama kvalifitseeritud häälteenamuse süsteemi;
 12. kutsub komisjoni üles kasutama teatavate maksumeetmete puhul ELi toimimise lepingu artiklis 116 sätestatud menetlust, et loobuda ühehäälsuse nõudest juhtudel, kui komisjon on seisukohal, et liikmesriikide õigus- ja haldusnormide erinevus moonutab siseturul konkurentsitingimusi;
 13. kutsub komisjoni ühtlasi kaaluma, kas ülemaailmset maksukokkulepet oleks asjakohane rakendada Euroopa Liidu lepingu artiklis 20 sätestatud tõhustatud koostöö menetluse kaudu; kutsub peale selle komisjoni üles uurima, kas on võimalik luua mehhanism, mille kohaselt oleks tõhustatud koostöö esmavalik olukordades, kus kolm või vähem liikmesriiki takistavad selliste maksustamismeetmete rakendamist, mille eesmärk on tagada siseturu nõuetekohane toimimine, võidelda maksupettuste, maksustamise vältimise ja maksudest kõrvalehoidumise vastu ning kaitsta keskkonda;
- o
- o o
14. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.